

*Dr. Ion Petrovai
Petrova, Maramureș*

Istoricul și filologul Ioan Chindriș s-a născut la 21 martie 1938 și a devenit un arc cărturăresc peste timp de cercetător și un luptător pentru propășirea spiritului transilvănean pentru a-i fi recunoscută contribuția sa la dezvoltarea culturii române.

Descinde dintr-o autentică familie nobilă românească de stirpe maramureșeană care i-a dat cărturarului vigoarea infrastructurii umane și forța ardelenismului care structural i-a profilat o dispoziție intelectuală, confesând nonconflictual pe tărâmul plin de ciocniri și contradicții al studierii trecutului poporului român.

Pasiunea pentru carte și bibliotecă le-a dobândit la Liceul Teoretic „Vasile Lucaciu” din Carei, în care s-a orientat spre o formație umanistă desăvârșită până în 1962 când absolvă Facultatea de Filologie din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj. Începutul carierei de cercetător a lui Ioan Chindriș se suprapune peste cea de jurnalist, profesată două decenii la Radio – Televiziunea Cluj, perioadă în care colaborează la publicații precum Vatra, Tribuna, Familia, Manuscriptum, Flacăra cu articole, cronici și eseuri, iar mai târziu cu interviuri, reportaje-anchetă și reportaje-literare. În publicistică tânărul cărturar a abordat fenomenul cultural românesc cu amplitudinea sa transilvăneană, venind dinspre trecut spre prezent realizarea documentar-mediatică mergând până în legendă, când era cazul.

Din anul 1985 cărturarul deja format s-a integrat în școala istoriografică clujeană devenind cercetător autorizat în cadrul secției de istorie modernă a Institutului „George Barițiu” din Cluj-Napoca. Cum a fost posibilă această schimbare de macaz? Obținerea titlului de doctor în 1976 cu magistrul său specializat în Școala Ardeleană, profesorul Iosif Pervain i-a facilitat intrarea în rândul cercetătorilor științifici, calitate în care va intensifica abordarea operelor iluminiștilor ardeleni punând în lumină formele, farmecul și expresivitatea literară a limbii și a scrisului arhaic ardelenesc, dovedind din plin viziune, luciditate și temeinicie în demersurile cărturărești. Devenit, între timp, conducător de doctorat, printr-un îndelung și persistent efort restituitiv cercetătorul ajuns director al Bibliotecii Academiei, Filiala Cluj-Napoca a deschis fonduri de documente rămase uitate sau ignorate și a recuperat fonduri neinvestigate complet.

Citind un amplu interviu acordat în 2009 de Ioan Chindriș, cei interesați pot afla multe lucruri despre acest ilustru cărturar. Noi vom spicui doar câteva confesiuni ale acestuia dorind să-i schițăm un portret încărcat de mesaje. Iată ce spune cărturarul: „Istoria a fost și este aerul pe care îl respir și fără de care n-aș putea trăi”. „Literalmente nu-mi pot imagina o altă meserie în afara celei de țaran și istoric”. „Travaliul istoriografic nu este printre cele ușoare, chiar dacă eu m-am profilat pe istoria culturii”. „Sunt înclinat spre răzvoarele

interdisciplinare în cazul de față între istoria literaturii și istoria culturii, și, de ce nu, istoria propriu-zisă, istoria de linie”. „Am scris cincizeci de cărți și mii de articole”.

Opera temeinică de cercetare istoriografică a lui Ioan Chindriș este cuprinsă și în volume publicate în perioada în care a activat ca jurnalist. Amintim în acest sens volumele „Alexandru Papiu Ilarian și Academia Română” (1973), „Chipuri din hronicul neamului” (1977), „Theologia revoluționară a lui Alexandru Papiu Ilarian” (1983) și a continuat după 1985 când a activat ca cercetător științific de profesie, publicând „Figuri de cărturari” (1987), „Naționalismul modern” (1996), „1848 Blajul și amintirea Revoluției” (1998), „Simion Bărnuțiu. Suveranitate națională și integritate europeană. O hermeneutică de texte” (1999), „Cultură și societate în contextul Școlii Ardelene” (2001), „Transilvanica” (2003). Un număr impresionant de lucrări îl au coautor pe Ioan Chindriș alături de nume ilustre precum Ștefan Pascu, Gelu Neamțu, Mihai Teodor Racovițan, Ionuț Isac, Ferenc Kovacs, Andreas Freyberger și alții.

Historicul Ioan Chindriș la mormântul lui Ioan Buteanu, Tebea, 1 noiembrie 1987

După anul 2007 până în anul fulgerătorului său Apus cărturarul va publica mai multe și importante lucrări împreună cu Niculina Iacob. Într-o lucrare la care Ioan Chindriș a avut colaboratori amintim: „Istoria românilor” de Samuil Micu (1995), „Istoria Bisericii românilor” de Petru Maior (1995), „Procese politice antiromânești care au zguduit Transilvania în toamna anului 1848” (1995), „Istoria filozofiei” de Simion Bărnuțiu (2000) „Biblia Vulgata” Blaj 1760-1761, I-V (2005), la care Ioan Chindriș este editor coordonator dar și coautor, „Biblia de la Blaj din 1795” (lucrarea a avut și sprijinul Sanctității Sale Ioan Paul al II-lea.)

Ceea ce credem noi că trebuie reținut din viața și activitatea lui Ioan Chindriș de leud este faptul că lucrările sale comunică ceva esențial despre Școala Ardeleană, leagănul ființei și conștiinței naționale, fenomen politic, social și mai ales cultural extrem de complex, cu multiple reverberații românești și europene. Biografia profesională a acestui mare iubitor al plaiurilor strămoșilor săi cuprinde și calitatea de secretar științific al institutului în care a activat, ipostază în care l-am cunoscut și ne-am bucurat. Onorându-ne cu prietenia sa am putut constata că acest bărbat cu verticalitate a rămas, până la moarte, un intelectual neaservit, cu o gândire necompromisă și neînduplecat dar dispus a face pentru Marmăția lucruri menite a dovedi contemporanilor săi că în acest ținut voievodal zicala „ Am fo' ș-om si!” este o realitate.

Din entuziasm și dor de obârșiile sale, omul stabilit la Cluj- Napoca a căutat oameni care să-l înțeleagă și să i se alăture într-un demers menit a pune în

drepturi Țara Maramureșului spre a fi măcar ce a fost ca stare spirituală în vremea descălecătorilor și în veacurile următoare până acest străvechi pământ românesc și-a pierdut autonomia. Colaboratorilor la îndrăznețul său demers ne-a spus că ceea ce propune el poate fi considerat ceva utopic și că roadele inițiativei sale pot veni după decenii de trudă temeinică și mai ales după jertfe lumești socotite în prezent nefirești. În aceste împrejurări a luat ființă Ordinul de cavaleri „Dragoș-Vodă” care a fost îmbibat conștient cu parfum de epocă voievodală. Inițiativa a plăcut de vreme ce între ctitori s-a aflat și președintele Academiei Române, academicianul Ionel Valentin Vlad, fiu al Maramureșului după părinți. După multă muncă de convingere în rândul elitei maramureșene, în anul 2014, în casa primitoare a familiei Vasile Leordean de Leordina din Cluj-Napoca s-a constituit „Cercul Zero” al Ordinului alcătuit din „maestrii comandori” condus de Dr. Ioan Chindriș de Ieud recunoscut de cei doisprezece prezenți ca „mare maestru” care au fost însărcinați să formeze în zonele lor de obârșie „comandorii” cu un număr de cel puțin doisprezece membri numiți „cavaleri” urmând ca atunci când comanderia condusă de un maestru comandor ajunge la un număr de douăzeci și patru de cavaleri să se împartă în două comanderii, iar comanderia nou formată urma să-și aleagă un maestru comandor din rândul cavalerilor care au depus o adeziune la Ordin. După constituirea comanderiilor „Dr. Mihai Dăncuș de Ieud”, „Dr. Ion Petrovai de Petrova” c și „Academician Ionel Valentin Vlad de Săliștea de Sus” iar cavalerii au participat la manifestările culturale, Ordinul transmițând mesaje. După comanderiile menționate, marele maestru a sugerat doctorandei sale, Dr. Anuța Ardelean-Nan să organizeze o comanderia de femei. Comanderia s-a constituit și s-a întrunit în incinta Liceului Pedagogic „Regele Ferdinand” din Sighetul Marmăției, iar mesagera marelui maestru a fost aleasă în fruntea grupării ce-a fost constituită din membre din tot Maramureșul Istoric. Cei mai devotați maeștri comandori și-au făcut tablouri pentru „Casa Ordinului” pentru care a oferit teren primăria din Ieud, și-au făcut săbii personalizate necesare investirii cavalerilor și s-a început proiectarea unei uniforme după ce s-a ales o stemă în cadrul „Cercului Zero.”

Demersul lui Ioan Chindriș de Ieud inițiat în conformitate cu legile românești în vigoare s-a blocat la 25 iunie 2015 prin moartea fulgerătoare a celui care dorea cu ardoare întoarcerea la obârșiile neamului său nobil care, în Marmăția, a avut statut de instituție.

Ideea celui care, prin viața și activitatea sa a dovedit practic rolul personalităților în istorie, a sensibilizat un grup de bărbați din spațiul maramureșean care sub patronajul Academiei Române, au constituit **Asociația Bogdan-Dragoș a nobilimii maramureșene** cu un statut cu iz european dar cam cu aceleași deziderate ale **Ordinului cavalerilor maramureșeni „Dragoș-Vodă”**.

Convinși că istoria se scrie sub ochii noștri am evocat un om al cărui nume nu poate lipsi din istoria culturii române dacă cei ce o vor scrie vor fi cu adevărat români și cercetători științifici limpezi la minte și curați la suflet.

ORDINUL DE CAVALERI MARAMUREȘENI DRAGOȘ-VODĂ

Tuturor oamenilor de bine, salutările noastre!

Facem cunoscut faptul că

dr. Ion Petrovai de Petrova

a fost primit în Ordinul nostru cu rangul de

maestru comandor

și prin urmare i se cuvin toate drepturile și privilegiile potrivite acestui rang.

Cancelar
Cristian Lazăr Iusco
de Vișeu

14 noiembrie 2013

*În numele Ordinului
dr. Ioan Chindriș de Feud,*

mare maestru